

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА
Кафедра граматики англійської мови

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
Майя НІКОЛАЄВА

» _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Комунікативна лінгвістика крізь призму гештальт-теорії

Рівень вищої освіти: *Третій (освітньо-науковий)*

Галузь знань: *03 Гуманітарні науки*

Спеціальність: *035 Філологія*

Освітньо-наукова програма: *Філологія*

ОНУ

2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Комунікативна лінгвістика крізь призму гештальт-теорії». – Одеса: ОНУ, 2022. – 13 с.

Розробник: *Ірина МОРОЗОВА*, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри граматики англійської мови

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № 1 від 25.08 2022р.

Завідувач кафедри *Олена* (Олена КАРПЕНКО)

Погоджено з гарантом ОНП Філологія

Тетяна (Тетяна КОВАЛЕВСЬКА)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від “26” серпня 2022р.

Голова НМК *Тетяна* (Тетяна ТЕЛЕЦЬКА)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20 _____ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20 _____ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Денна форма навчання</i>	<i>Вечірня форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 2	Галузь знань <i>03 Гуманітарні науки</i> Спеціальність <i>035 Філологія</i> Рівень вищої освіти: <i>Третій (освітньо-науковий)</i>	<i>Вибіркова</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	1-й
		<i>Семестр</i>	
		2-й	2-й
		<i>Лекції</i>	
		12 год.	12 год.
		<i>Практичні</i>	
		10 год.	10 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
68 год.	68 год.		
Форма підсумкового контролю: <i>залік</i>			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основна мета курсу полягає в ознайомленні аспірантів із базовими проблемами сучасної комунікативної лінгвістики та шляхами їх розв'язання, з одного боку, та в демонструванні широких можливостей та високої ефективності залучення до мовознавчих розвідок гештальт-аналізу, що уможливорює розкриття когнітивної сутності багатьох мовних і мовленнєвих явищ.

Завдання: дати аспірантам основи лінгвістичних знань, необхідних для поліпшення самостійної наукової роботи на теренах комунікативної лінгвістики; навчити аспірантів аналізувати лінгвістичні проблеми крізь призму гештальт-теорії; надати знання та прищепити навички практичного гештальт-аналізу; показати перспективність застосування гештальт-практик у лінгвістичних дослідженнях; поглиблення, узагальнення та систематизація теоретичних знань аспірантів з комунікативної лінгвістики.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей:**

а) інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології у процесі

професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

б) загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей.

ЗК-2. Здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з

різних джерел.**ЗК-3.** Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосування сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

в) фахові компетентності:

ФК-2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх.

ФК-3. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.

ФК-4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів.

ФК-5. Здатність до реалізації завдань міждисциплінарних філологічних досліджень.

ФК-6. Здатність планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі філології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів.

Програмні результати навчання

ПРЗ-1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

ПРЗ-4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.

Завдання: дати аспірантам основи лінгвістичних знань, необхідних для поліпшення самостійної наукової роботи на теренах комунікативної лінгвістики; навчити аспірантів аналізувати лінгвістичні проблеми крізь призму гештальт-теорії; надати знання та прищепити навички практичного гештальт-аналізу; показати перспективність застосування гештальт-практик у лінгвістичних дослідженнях; поглиблення, узагальнення та систематизація теоретичних знань аспірантів з комунікативної лінгвістики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен **знати:** основні сучасні лінгвістичні теорії та підходи до аналізу мовних одиниць, а

також головні практики гештальт-аналізу; основні напрями та сучасні підходи у комунікативній лінгвістиці; методологічне підґрунтя сучасних лінгвістичних розвідок; базові положення гештальт-теорії.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен **вміти**: на основі спостереження мовних фактів будувати гештальт-проекції різних лінгвістичних явищ з метою побудування їх гештальту; використовувати методику гештальтів для аналізу мовних ситуацій; застосовувати гештальт-аналіз у наукових філологічних дослідженнях із комунікативної лінгвістики.

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Сутність та базові принципи комунікативної лінгвістики

Тема 1. Базові засади комунікативної лінгвістики та основи гештальт-теорії. Історія гештальт-аналізу.

Тема 2. Сучасні напрями лінгвістичного пошуку, різні підходи до мовознавчих проблем та шляхи їх розв'язання.

Тема 3. Ефективність мовленнєвого спілкування. Залучення гештальт-теорії до мовознавчого аналізу на практиці: розуміння та виокремлення гештальт-якостей, гештальт-проекцій, гештальт-прегнантності, ареалу та гештальт-центру феноменів, що підлягають вивченню у мовознавстві.

Тема 4. Теорія речень із позицій гештальт-аналізу. Просте речення англійської мови як елементарна комунікативна одиниця та його когнітивно-комунікативна сутність у світлі гештальт-теорії.

Тема 5. Чоловіче та жіноче мовлення. Залучення гештальт-аналізу для ефективного розв'язання проблем гендерної лінгвістики.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Практика гештальт-аналізу на теренах комунікативної лінгвістики

Тема 6. Комплімент як мовленнєве явище та мовленнєвий акт. Залучення гештальт-теорії для аналізу англійського компліменту, його структурно-комунікативних особливостей та комунікативно-когнітивної суті.

Тема 7. Гештальт-аналіз як ефективна комплексна методика в дослідженнях розвитку мовних та мовленнєвих явищ у діахронії. Практика гештальт-аналізу у розвідках даного типу.

Тема 8. Брехня як мовленнєве явище. Лінгвістичні дослідження неправдивого мовлення та викриття брехунів завдяки залученню гештальт-аналізу.

Тема 9. Соціальна стратифікація мовлення. Гештальт-аналіз у соціолінгвістичних розвідках.

Тема 10. Вербальна мімікрія: психолінгвістична природа, лінгвістичні особливості та засоби викриття за допомогою гештальт-аналізу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Вечірня форма					
	Усього	У тому числі					Усього	У тому числі				
		л	п	л б	інд	с р		л	п	л б	інд	с р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Сутність та базові принципи комунікативної лінгвістики												
Тема 1. Базові засади комунікативної лінгвістики та основи гештальт-теорії. Історія гештальт-аналізу.	12	1	1			10	12	1	1			10
Тема 2. Сучасні напрями лінгвістичного пошуку, різні підходи до мовознавчих проблем та шляхи їх розв'язання.	15	1	1			13	15	1	1			13
Тема 3. Ефективність мовленнєвого спілкування. Залучення гештальт-теорії до мовознавчого аналізу на практиці: розуміння та виокремлення гештальт-якостей, гештальт-проекцій, гештальт-прегнантності, ареалу та гештальт-центру феноменів, що підлягають вивченню у мовознавстві.	7	1	1			5	7	1	1			5
Тема 4. Теорія речень із позицій	7	1	1			5	7	1	1			5

гештальт-аналізу. Просте речення англійської мови як елементарна комунікативна одиниця та його когнітивно-комуніка тивна сутність у світлі гештальт-теорії.												
Тема 5. Чоловіче та жіноче мовлення. Залучення гештальт-аналізу для ефективного розв'язання проблем гендерної лінгвістики.	9	2	2			5	8	2	2			5
Разом за змістовим модулем 1	50	6	6			38	50	6	6			38
Змістовий модуль 2. Практика гештальт-аналізу на теренах комунікативної лінгвістики												
Тема 6. Комплімент як мовленнєве явище та мовленнєвий акт. Залучення гештальт-теорії для аналізу англомовного компліменту, його структурно-комуніка тивних особливостей та комунікативно-когні тивної суті.	8	2	1			5	8	2	1			5
Тема 7. Гештальт-аналіз як ефективна комплексна методика в дослідженнях розвитку мовних та мовленнєвих явищ у діахронії. Практика гештальт-аналізу у	7	1	1			5	7	1	1			5

розвідках даного типу.												
Тема 8. Брехня як мовленнєве явище. Лінгвістичні дослідження неправдивого мовлення та викриття брехунів завдяки залученню гештальт-аналізу.	25	1	2			5	25	1	2			5
Тема 9. Соціальна стратифікація мовлення. Гештальт-аналіз у соціолінгвістичних розвідках.		1				5		1				5
Тема 10. Вербальна мімікрія: психолінгвістична природа, лінгвістичні особливості та засоби викриття за допомогою гештальт-аналізу.		1				10		1				10
Разом за змістовим модулем 2	40	6	4			30	40	6	4			30
Усього годин	90	12	10			68	90	12	10			68

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	Денна форма	Вечірня форма
Тема 1. Базові засади комунікативної лінгвістики та основи гештальт-теорії. Історія гештальт-аналізу.	1	1
Тема 2. Сучасні напрями лінгвістичного пошуку, різні підходи	1	1

до мовознавчих проблем та шляхи їх розв'язання.		
Тема 3. Ефективність мовленнєвого спілкування. Залучення гештальт-теорії до мовознавчого аналізу на практиці: розуміння та виокремлення гештальт-якостей, гештальт-проекцій, гештальт-прегнантності, ареалу та гештальт-центру феноменів, що підлягають вивченню у мовознавстві.	1	1
Тема 4. Теорія речень із позицій гештальт-аналізу. Просте речення англійської мови як елементарна комунікативна одиниця та його когнітивно-комунікативна сутність у світлі гештальт-теорії.	1	1
Тема 5. Чоловіче та жіноче мовлення. Залучення гештальт-аналізу для ефективного розв'язання проблем гендерної лінгвістики.	2	2
Тема 6. Комплімент як мовленнєве явище та мовленнєвий акт. Залучення гештальт-теорії для аналізу англомовного компліменту, його структурно-комунікативних особливостей та комунікативно-когнітивної суті.	1	1
Тема 7. Гештальт-аналіз як ефективна комплексна методика в дослідженнях розвитку мовних та мовленнєвих явищ у діахронії. Практика гештальт-аналізу у розвідках даного типу.	1	1
Тема 8. Брехня як мовленнєве явище. Лінгвістичні дослідження неправдивого мовлення та викриття брехунів завдяки залученню гештальт-аналізу.	2	2
Тема 9. Соціальна стратифікація мовлення. Гештальт-аналіз у соціолінгвістичних розвідках.		
Тема 10. Вербальна мімікрія: психолінгвістична природа, лінгвістичні особливості та засоби		

викриття за допомогою гештальт-аналізу.		
Усього годин	10	10

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин	
		Денна форма	Вечірня форма
1.	Тема 1. Базові засади комунікативної лінгвістики та основи гештальт-теорії. Історія гештальт-аналізу. Опрацювання теоретичної літератури. Підготовка до практичного.	10	10
2.	Тема 2. Сучасні напрями лінгвістичного пошуку, різні підходи до мовознавчих проблем та шляхи їх розв'язання. Підготовка до практичного.	13	13
3.	Тема 3. Ефективність мовленнєвого спілкування. Залучення гештальт-теорії до мовознавчого аналізу на практиці: розуміння та виокремлення гештальт-якостей, гештальт-проекцій, гештальт-прегнантності, ареалу та гештальт-центру феноменів, що підлягають вивченню у мовознавстві. Написання доповіді. Підготовка до практичного.	5	5
4.	Тема 4. Теорія речень із позицій гештальт-аналізу. Просте речення англійської мови як елементарна комунікативна одиниця та його когнітивно-комунікативна сутність у світлі гештальт-теорії. Підготовка до практичного.	5	5
5.	Тема 5. Чоловіче та жіноче мовлення. Залучення гештальт-аналізу для ефективного вирішення проблем гендерної лінгвістики. Проведення експерименту. Підготовка до практичного.	5	5
6.	Тема 6. Compliment як мовленнєве явище та мовленнєвий акт. Залучення гештальт-теорії для аналізу англійського компліменту, його структурно-комунікативних особливостей та комунікативно-когнітивної суті. Опрацювання теоретичної літератури. Підготовка до практичного.	5	5
7.	Тема 7. Гештальт-аналіз як ефективна комплексна методика у дослідженнях розвитку мовних та мовленнєвих явищ у діахронії. Практика гештальт-аналізу у розвідках даного типу. Підготовка презентації. Підготовка до практичного.	5	5

8.	Тема 8. Брехня як мовленнєве явище. Лінгвістичні дослідження неправдивого мовлення та викриття брехунів завдяки залученню гештальт-аналізу. Опрацювання теоретичної літератури.	5	5
9.	Тема 9. Соціальна стратифікація мовлення. Гештальт-аналіз у соціолінгвістичних розвідках. Підготовка доповіді.	5	5
10.	Тема 10. Вербальна мімікрія: психолінгвістична природа, лінгвістичні особливості та засоби викриття за допомогою гештальт-аналізу. Презентація результатів власного експерименту.	10	10
	Усього	68	68

9. Методи навчання

Словесні: лекції (проблемні, лекції з аналізом конкретних ситуацій), пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій;

наочні: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), метод безпосереднього спостереження, презентація результатів власних досліджень;

практичні: підготовка і виступи з доповідями, обговорення доповідей, підготовка презентацій, експериментальні дослідження.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Методи поточного та періодичного контролю: усне опитування, оцінювання доповідей, презентацій, у т.ч. результатів власних досліджень у формі індивідуального самостійного завдання.

Підсумковий контроль: формою підсумкового контролю в рамках навчальної дисципліни є залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	Визначення
1	2	3
90–100	A	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, повно та системно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Виявляє цінні творчі ідеї.

85–89	B	Здобувач достатньо правильно, повно й системно викладає матеріал щодо проблеми, яка розглядається на занятті, виявляючи при цьому творчий підхід.
75–84	C	Здобувач припустився однієї-двох несуттєвих помилок, дотримуючись достатньої повноти, системності викладу матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
70–74	D	Здобувач припустився двох суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
60–69	E	Здобувач припустився трьох та більше суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
35–59	FX	Здобувач продемонстрував лише деякі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
0–34	F	Здобувач не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.

11. Питання для поточного контролю

1. Базові засади комунікативної лінгвістики та основи гештальт-теорії.
2. Історія гештальт-аналізу.
3. Сучасні напрями лінгвістичного пошуку. Які наріжні проблеми сучасної лінгвістики Вам відомі?
4. Підходи до мовознавчих проблем та шляхи їх розв'язання у комунікативній лінгвістиці. Приклади сучасних проблем та шляхів їх розв'язання у комунікативній лінгвістиці.
5. Ефективність мовленнєвого спілкування: сутність поняття
6. Залучення гештальт-теорії до мовознавчого аналізу на практиці: розуміння та виокремлення гештальт-якостей, гештальт-проекцій, гештальт-прегнантності, ареалу та гештальт-центру феноменів, що підлягають вивченню у мовознавстві.
7. Теорія речень із позицій гештальт-аналізу.
8. Просте речення англійської мови як елементарна комунікативна одиниця та його когнітивно-комунікативна сутність у світлі гештальт-теорії.
9. Чоловіче та жіноче мовлення: базові відмінності.
10. Залучення гештальт-аналізу для ефективного вирішення проблем гендерної лінгвістики.

11. Комплімент як мовленнєве явище та мовленнєвий акт.
12. Залучення гештальт-теорії для аналізу англomовного компліменту, його структурно-комунікативних особливостей та комунікативно-когнітивної суті.
13. Гештальт-аналіз як ефективна комплексна методика в дослідженнях розвитку мовних та мовленнєвих явищ у діахронії.
14. Практика гештальт-аналізу у лінгвістичних діахронічних розвідках.
15. Брехня як мовленнєве явище.
16. Лінгвістичні дослідження неправдивого мовлення та викриття брехунів завдяки залученню гештальт-аналізу.
17. Соціальна стратифікація мовлення.
18. Гештальт-аналіз у соціолінгвістичних розвідках.
19. Вербальна мімікрія: психолінгвістична природа, лінгвістичні особливості.
20. Засоби викриття «міміків» за допомогою гештальт-аналізу.
21. Сучасні дослідники у річищі комунікативних студій: зарубіжний досвід.
22. Сучасні дослідники у річищі комунікативних студій: український досвід.
23. Лінгвістичні дослідження брехні: зарубіжний досвід.
24. Лінгвістичні дослідження брехні: український досвід.
25. Лінгвістичні дослідження компліменту: зарубіжний досвід.
26. Лінгвістичні дослідження компліменту: український досвід.
27. Лінгвістичні дослідження з гендерної лінгвістики: український досвід.
28. Лінгвістичні дослідження з гендерної лінгвістики: зарубіжний досвід.
29. Лінгвістичні дослідження із синтаксису: український досвід.
30. Лінгвістичні дослідження із синтаксису: зарубіжний досвід.

12. Розподіл балів, які отримують аспіранти

У ході поточного контролю аспірант може отримати максимальну оцінку (5 балів) за кожну тему змістового модуля. У 50 балів оцінюється індивідуальне самостійне завдання, яке здобувач захищає на співбесіді у межах практичних. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це є сума балів за поточний контроль та індивідуальне самостійне завдання. Здобувач одержує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів.

Якщо аспірант набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати окреме залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів отримати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль		Індивідуальне самостійне завдання	Загальна оцінка
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	50	100

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Морозова І.Б. Робоча програма навчальної дисципліни «Комунікативна лінгвістика крізь призму гештальт-теорії». Одеса: ОНУ, 2022. 15 с.
2. Морозова І.Б. Силабус навчальної дисципліни “Комунікативна лінгвістика крізь призму гештальт-теорії”. Одеса: ОНУ, 2022. 5 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Морозова І. Б. Покладемо квіти на могилу Елджернона: гештальт-маркери синтаксичного профайлінгу особистості. *Актуальні питання іноземної філології: наук. журн.* Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2018. № 8. С.214 -221.
2. Morozova I. B., Abramova Ie. Yu. Compliments as a specific methodological approach of optimizing the process of teaching foreign languages. *Advanced trends of the modern development of philology in European countries : Collective monograph.* Riga : Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2019. Pp. 136-156.
3. Morozova I. B., Pozharytska O.O. Literary Characters and their Verbal Mimicry through the Prism of Gestalt Analysis. *Arab World English Journal (AWEJ).* Volume 12. Number2 June 2021. Pp. 457-468 DOI: <https://dx.doi.org/10.24093/awej/vol12no2.31> Web of Science

4. Морозова І.Б. Соціальний гештальт особистості крізь призму мовленнєвого етикету. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика»: Зб. наук. праць*. Випуск XX. Херсон: ХДУ, 2017. С. 123-136.

Додаткова

1. Біскуб І. П. Англomовний дискурс програмного забезпечення як модель мовленнєвої взаємодії людини й комп'ютера: монографія. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2009. 388 с.
2. Морозова І. Б. Парадигматичний аналіз структури і семантики елементарних комунікативних одиниць у світлі гештальт-теорії в сучасній англійській мові : монографія. Одеса : Друкарський дім, 2009. 384 с.
3. Морозова І.Б., Пожарицька О.О., Степаненко О.О. Мовленнєвий портрет комунікативного лідера (гештальт-синтаксичний аспект розгляду) . Актуальні проблеми філологічної науки: сучасні наукові дискусії: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 80-річчю д.філол.н., проф. Таранця В.Г., м. Одеса, 23-24 березня 2018. Одеса : Міжнародний гуманітарний університет, 2018. С. 98-100.
4. Морозова І.Б. Цапенко Т.-Є. Комунікативно-синтаксичні особливості дитячого мовлення в жанрі інтерв'ю. *Мова. Науково-теоретичний часопис з мовознавства*. Одеса: «Астропринт», 2017. № 28. С. 14-21.
5. Морозова І.Б. Мовленнєві сигнали як особлива техніка оптимізації міжособистісного спілкування. Розділ 3. Лінгвістична інтерпретація сугестивних дискурсів. *Одеська лінгвістична школа: інтеграція підходів : Колективна монографія / за заг. ред. Ковалевської Т.Ю.* Одеса: ПолиПринт, 2016. С. 247 – 254.
6. Pozharytska O. Speaking like a good guy: Speech Carnivalisation Algorithm. *Мова: Науково-теоретичний часопис з мовознавства*. Одеса: Астропринт, 2015. № 23. С. 61-68.
7. Smith K., Nordquist D. Functionalist and Usage-based Approaches to the Study of Language. (In honor of Joan L. Bybee) Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, 2018. 276 p.
8. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. Cambridge University Press. 2019. 612 p.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського. <http://www.library.edu-ua.net/>
2. Веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Веб-сайт Національної парламентської бібліотеки України. <http://www.nplu.org>
4. Веб-сайт Книжкової палати України імені Івана Федорова.

<http://www.ukrbook.net>

5. Веб-сайт “Бібліотеки в мережі Internet”.

<http://library.zntu.edu.ua/res-libr-el.html>

6. Мова. Науково-теоретичний часопис. URL : <http://mova.onu.edu.ua/>